

La Yeu de l'Empordà

Any XVI. - Época 2.

Figueres 2 d' Octubre de 1915

Nombre 573

S. Felip de Guixols.

Preus de subscripció

A Figueres, trimestre.	1'00 pesseta
Afosa	1'50 "
Extranger	2'00 "
Nombrer solt.	0'10 "

Redacció i Administració: Forn, 5, impremta

Anuncis i Comunicats, a preus convencionals

Es publica els dissabtes

Punts de venda i subscripció

A Figueres: Impremta, Llibreria i Papereria, Carrer del Forn, 1. Impremta de J. Masdeuall: Palau, 16 (Rambla).

A Girona: Llibreria de F. Gels.

ALOCUCIÓN

Habitants de la Garrotxa i del Empordá:

Un dels propòsits que ferem al possesionar-nos del Bisbat de Girona, que Deu Nos ha confiat, fou el de revifar l' esperit cristià per tot arreu; i per a lograr-ho res Nos ha semblat més oportú que acudir a la Verge Santíssima, tan espléndidament venerada en Nostra Diócessis.

Els Santuaris de Maria omplen els pobles i les valls, i coronen les serres de Nostre Bisbat, de manera que en ell no hi ha comarca sens algún d' aquests palaus de Maria, que serveix per a sos habitants de lloc de refugi i ensems es símbol hermos i característic de la pietat mariana de la propia regió.

Perxó, no estranyareu pas, caríssims fills en Jesucrist, que alcem enlaire nostres mirades; i com el Santuari de la MARE DE DEU DEL MONT es un dels més antics, i per lo tant, té les primicies de la pietat en Nostra Diócessis, en ell ens havem fixat, com lloc preferit per a comensar nostra tasca; té el dret de prescripció, i per ell devem comensar.

I en efecte, havem resolt celebrar una festa en aquell Santuari, festa que dongui els resultats espirituals de pelegrinació, encare que no en tingui la verdadera fesomía.

A ella vos convidem el dia 10 del vinent Octubre; acudiu-hi a dit Santuari. Nos hi assistirem, ajudant Deu i vos accompanyarem en les pregaries a la Verge. Li demanarem en primer lloc, a nostra bona Mare, per la prosperitat espiritual i material del Bisbat, i particularment de vostres comarques; a més li demanarem per la pau del món, tan pertorbada per la guerra cruel i sagnant que se están fent les nacions d' Europa. Pregarem també per les necessitats del Papa, per la Santa Iglesia i per Espanya.

Altres fí ens proposem, i es que la devoció al Santuari de la Verge del Mont torni al esplendor d' altres époques, i sia vostre lloc d' amparo i consol. Perxó també tractem de promouer sa restauració, confiats en vostre auxili per a portar a cap semblant empresa.

Comarcans de la Garrotxa i del Empordá:

¡A la Mare de Deu del Mont, tots, el vinent dia 10 d'Octubre!

¡Anem-hi tots a remouer el foc secular de la pietat de vostres pares, a pregar amb fe, a restaurar aquell Casal de la Regina del Cell!

Vos ho demana la Verge, i en son nom, Vostre Prelat.

† FRANCISCO, Bisbe de Girona.

S. S. Benet XV i Espanya

Amb molt de gust registrem en les planes de LA VEU DE L' EMPORDÀ el Missatge de Sa Santedat el Papa Benet XV als Prelats espanyols, com a contestació al homenatje d'Espanya.

Es dirigit al Eminentíssim senyor Cardenal Arquebisbe de Toledo i diu així:

«A nostre estimat Fill Victorià del titul dels Sants Quatre Coronats, de la S. R. I. Prevere Cardenal Guisasola i Menéndez, Arquebisbe de Toledo i als demés Aarquebisbes i Bisbes de Espanya.

Benet, Papa XV.

«Estimat Fill Nostre i Venerables Germans.

»Salut i Apostòlica Benedicció.

»Es gloria antiga i nobilíssima dels espanyols la pietosa i fervent devoció al Vicari de Jesucrist. Però si en tot temps hi ha hagut proves preclaríssimes de aquesta pietat i amor, cap tan ilustre com la que de vosaltres, Estimat Fill Nostre i Venerables Germans, acabem de rebrer.

»Ens referim a les cartes que cada un Ens enviareu, totes del mateix tenor com nascudes d'una sola voluntat envers Nos.

»Perque ¿qué més consol per Nostre trist i afflit cor que aquesta pietat digna de fills amantíssims, per a fer més lleugera nostra pena amb vostra participació, i aquestes súplices unides amb les Nostres, per a implorar de la Divina Clemència el fi d'aquesta gran calamitat? ¿Quina cosa més digna d'alabança que les gracies que doneu al Deu Tot misericordiós per haver conservat a Espanya intacta de tan destructor incendi?

»Tant més quant que amb vostra seguretat propia, se junta una singular sollicitud per a Nos.

»Perque fa temps que la situació del Romà Pontífex en aquesta ciutat, cap del mon catòlic, no es certament tal que puga Ell, de cap manera, conformar-se amb ella, segons el deure sagrat del seu ofici apostòlic.

»Abunda ja de si aquest estat de coses en vics tals, que no sembla que es puga sanejar-lo, tal qual està cons-

tituida, cap voluntat humana, doncs situació tan difícil en temps normal, està clar que ha empiorat des de que Italia va entrar també en la lluita.

»Això amb raó us te preocupats, perque veieu que se ens han augmentat necessàriament nostres dificultats per al govern de la Iglesia i no podeu menys de temer que tals coses arribaran aquí al últim extrem.

»Doncs be; en lo que vosaltres, seguint a la magestat del Rei Catòlic, generosament oferiu en vostre nom i en el de tots els espanyols, de que si arribés l'ocasió de tenir Nos de buscar assil en alguna part, Espanya es consideraria ditxosa si volguessem acceptar la seva hospitalitat, veiem ben be el noble esperit d'un poble devotíssim Nostre, tant, que no dubtem de que Espanya consolaria Nostra nova angustia amb tots els oficis de la pietat.

»Més, no obstant, al testimoniar Nostre agrairent, primer al August Primceps i després a tots vosaltres fem vots i demanem a Deu, amb fervent súplica, que no permeti mai que ni tan sols per poc sigui necessari que Nos gosem de lo que Nostre aimadíssim fill el Rei Alfons i vosaltres cristianament ens prometeu, perque Nos tan sols sortiriem al desterro amb greu dany i dol de la Iglesia, com temeu vosaltres mateixos, quan les aspèctes circumstancies en que es trova la Seu Apostòlica arribessin al extrem.

»Per lo tant, animeuse i demaneu la intercessió de la Verge Mare de Deu, continueu pregant al Sacratíssim Cor de Jesús que amb la fusió del seu amor vers als homes, sofoqui entre ells la enveja i retorni per fi a la terra el regnat de la seva pau.

»A vosaltres, Estimat Fill i Nostres Venerables Germans i a Espanya tota, donem amoroíssima Nostra Apostòlica benedicció, presagi de les divines gracies, en testimoni de coral benevolència.

Donat a Roma i Sant Pere, el 15 del mes d'Agost del any 1915 i de Nostre Pontificat el primer.

Benet, Papa XV.

cozes que no es de general utilitat, no pot menys de tenir-se en conte.

** El senador Sachetti intervè.

Reclama atenció, car la qüestió no pot ni deu esser tractada lleugerament. Es refereix al plan de reformes de Bologna; parla de projectes, edificis abandonats, i fa alusió a certes presions i influencies. El públic somriu i aprova les paraules del senador. Diu que totes les corporacions intel·lectuals de la ciutat son favorables al pòrtic. Fa resaltar les moltes avantatges d'aquest. Dirigit-se al conceller Melloni—de la «Comissió» l'hi observa que lo que ha indicat sobre l'influència de la multitud, deixant isolada l'altra banda, es la prova més evidenta de que es preferix i es desitja el pòrtic.

Grans mostres d'aprovació a les darreres paraules del orador—«Bennissimo», «Bravo».

S'extén ademés en consideracions tècniques de viabilitat i acaba afirmant que motius «històrics, edificis, tradicionals, d'estètica i de comoditat» estan en favor de la via porticada.

A continuació el doctor Zanardi i altres regidors es declaren de la mateixa opinió.

No han convensut aquestes demostacions a l'advocat Bechini. Fa notar amb tot, que son els artistes i els tècnics els qui han de manifestar opinions. Mes les seves indicacions tindrán solament caràcter interrogatori; solicita aclaraments i detalls. El seu parlament es llarg, impregnat d'humorisme, mes poc convincent.

Diu que si tenen d'atendre «i vecchietti petroniani que vogliono fare la sua passeggiatina senza aprire l'ombrello», arrivaràr a demanar que s'alfombrin els carrers a fi de poder sortir amb çabatilles—«andando di questo paso si fará una pro-

posta di tappare le strade perché i cittadini possano girare in pantofole.»

** Continuen els regidors discutint. Per fi es passa a votació.

Els pòrtics de la «via Rizzoli» resulten aprovats per 24 vots contra 17 i una abstenció.

** Més avall llegeix que el vis-president de «Società Bolognese Storico Artistico» ha rebut el següent telegrama.

«Unisco il mio fervido voto perché gli edifici da fabbricarsi in Via Rizzoli abbiano i portici di tanta comodità, carattere e bellezza per Bologna.

Il Direttore delle Belle-Arte: Corrado Ricci.

JOAN BORDÀS.
Arquitecte.

CATALUNYA HA PARLAT

Els VI i VII articles d'en Cambó

Ha acabat la seva tasca contestativa dels articles del Comte de la Mortera, l' il·lustre polític català senyor Cambó atraient se les més entusiastes felicitacions dels elements regionalistes de bona fe sense distinció, l' admiració més sincera dels estrangers a la política catalana, i sols per part de la premsa del trust i representativa de les oligàrquies governamentals i de l' actual política espanyola d'artifici i personalista, la critica despiadada del que se sent ferit en lo més intim del seu ser.

En l' article VI que porta per subtítol «Les conseqüències actuals d'haver se frustrat una coincidència», després de fer veurer amb claretat mediterrània la importància que tingué, i hauria tingut més encara per Espanya la coincidència dels regionalistes amb el Sr. Maura en l' etapa parlamentaria del 1907 al 1909, fent la arrancar de la coincidència dels dos factors més importants i essencials per la vida política d'una nació, que son «una corrent d'opinió afirmativa en la massa i una acció de poder que la recull i encarrili amosament», que en aquell cas venien representats per la política de la Solidaritat Catalana i per la desenrotllada des de el poder per el Sr. Maura, estudia el desenrotlló i creixement de la política catalana d' allavars ensà, i en canvi la debilitació continua del maurisme paradoxal que s'explica per la diversa actuació, afirmativa, optimista i constructiva del regionalisme, i pesimista, negativa i subjectivista dels mauristes, que al ensemble que demanen l' alsam de l' opinió sensata espanyola contra els artificials de la política actual, no han enterat encare concretament al poble de quina forma actualment la seva actuació si el Rei hagués conferit el poder al senyor Maura en lloc del Sr. Dato en Octubre de 1913.

«I així avui (conclou el Sr. Cambó) coincident regionalistes i maurins en la censura al Govern actual, subsisteix aquella disconformitat que va sorgir fa molt temps entre uns i altres i que frustrà una coincidència que podia haver estat redemptora. I dels dos factors que havien coincidit un dia, (continua el Sr. Cambó) en resta tan sols un amb plena vitalitat, i damunt d' ell carrega el comte de la Mortera tota la responsabilitat de la salvació d' Espanya, al acabar son article amb una frase que analitzaré en el pròxim i darrer de aquests articles».

I efectivament, en el article VII, últim de la sèrie examina l' il·lustre capdevanter de la política catalana el valor de la següent afirmació de D. Gabriel Maura: «El error del catalanismo consistió en no comprender que aprovechaba poco redimir la patria chica si no se redimia después la patria grande. Si Cataluña no se aplicá a salvar a España, deseche toda esperanza, porque pecerá con ella».

Comensa el Sr. Cambó per fer notar que els polítics parlen de Catalunya i fan distinció de dos Catalunyes, precisament «ço que als catalans se'n censura son les nostres virtuts; ço que se'n ataca son els nostres mérits; ço que se'n tira en cara, son els nostres esforços salvadors. En canvi, tot quant tenim, que es molt, de dolent a Catalunya, tots els nostres defectes, tots els nostres vics, o passen desapercebuts o son elogiats pels constants detractors de Catalunya». Se presenta antipàtica als ulls dels espanyols la Catalunya que lluita per salvar a Espanya, els fabricants amb les seves industries, les Corporacions econòmiques Catalanes que imposaren un jor el proteccióisme contra les teories liurecambistes, i que actualment demanen les Zones Neutrals i Ports Francs i Bons d'exportació, i en general totes les reformes econòmiques necessàries pel desenrotll de les energies regionals; i en canvi se exposa com a model «una Catalunya sens fabricants i sens indústria; una Catalunya que no es preocupés dels problemes econòmics; una Catalunya sense catalanistes; uns catalans que no es recordessin que ho son...»

Segueix fent notar lo que seria Espa-

Jornades d'Italia

Bologna.

Una sessió de l' Ajuntament

Juliol de 1911

En aquest punt l' enginyer Ceri, des de la tribuna de la premsa interromp amb estentòrea veu, al orador. No cal perdre un mot d'aquesta admirable ressenya periodística.

«Lenzi—Ma è consigliere lei?

«Ceri—Non sono consigliere, ma posso dare a molti dei buoni consigli!

«Tutto il pubblico prorompe in risate omeriche; i consiglieri si rivolgono verso l' ingegner Ceri, il quale, alzatosi in piedi, grida con le braccia aperte ed a voce altissima.

—Mi meraviglio....

Nadalini.—Prego il pubblico di far silenzio. —Dopo questo ammonimento l' ing. Ceri si rimette a sedere indignatissimo. Ma dopo pochi minuti si alza ed esce mormorando vibrante proteste.

**

Terminat l' incident, Melloni prossegueix. Contra el pòrtic poden presentar-se diversos arguments. En primer lloc, el pòrtic d'un sol costat, no es, certament, cosa que pugui satisfer les exigències de l' estètica. D' això en son convensuts fins els partidaris, per quan aleguen que un dia o altre podria construir-se el del altra banda.

Un altre rahó: amb el pòrtic d'un sol costat, tot el públic hi afluïria, deixant solitaria i abandonada la part contraria, cosa que visiblement seria en perjudici d'aquelles finques, i en dany del comerç. Per fi, el gran cost això representa, i que tractant-se de

cozes que no es de general utilitat, no pot menys de tenir-se en conte.

** El senador Sachetti intervè.

Reclama atenció, car la qüestió no pot ni deu esser tractada lleugerament. Es refereix al plan de reformes de Bologna; parla de projectes, edificis abandonats, i fa alusió a certes presions i influencies. El públic somriu i aprova les paraules del senador. Diu que totes les corporacions intel·lectuals de la ciutat son favorables al pòrtic. Fa resaltar les moltes avantatges d'aquest. Dirigit-se al conceller Melloni—de la «Comissió» l'hi observa que lo que ha indicat sobre l'influència de la multitud, deixant isolada l'altra banda, es la prova més evidenta de que es preferix i es desitja el pòrtic.

Grans mostres d'aprovació a les darreres paraules del orador—«Bennissimo», «Bravo».

S'extén ademés en consideracions tècniques de viabilitat i acaba afirmant que motius «històrics, edificis, tradicionals, d'estètica i de comoditat» estan en favor de la via porticada.

A continuació el doctor Zanardi i altres regidors es declaren de la mateixa opinió.

No han convensut aquestes demostacions a l'advocat Bechini. Fa notar amb tot, que son els artistes i els tècnics els qui han de manifestar opinions. Mes les seves indicacions tindrán solament caràcter interrogatori; solicita aclaraments i detalls. El seu parlament es llarg, impregnat d'humorisme, mes poc convincent.

Diu que si tenen d'atendre «i vecchietti petroniani que vogliono fare la sua passeggiatina senza aprire l'ombrello», arrivaràr a demanar que s'alfombrin els carrers a fi de poder sortir amb çabatilles—«andando di questo paso si fará una pro-

posta di tappare le strade perché i cittadini possano girare in pantofole.»

JOAN TORRENT.

—Antigua y respetable compañía suiza de Seguros contra Incendios representante en esa región, que conozca a fondo el ramo y esté muy bien relacionado. Escribir indicando referencias y antecedentes a H. 1376 B. Haasenstein y Vogler, Barcelona.

nya sense el desenrotllo adquirit per l' industria catalana mercés al impostat proteccióisme, contra la opinió de gran part de la mateixa; una nació que no contaria més de 12 milions d' habitants que viurien vida miserabla, ermes les terres castellanes per no trobar qui comprés «els productes caríssims d' un sol ingrati», els jornals sense l' influència catalana serien baratissims no basant a la sustentació del obrer; sense l' industria potent catalana no s' haurien creat altres industries en altres terres, que viuen mercés de la nostra industria. D' aquells i altres interessants extrems ne dedueix el Sr. Cambó, lo molt que ha fet Catalunya en l' ordre social i econòmic per la salvació d' Espanya, contradint l' afirmació de don Gabriel Maura.

Respecte a l' influència política, ha fet també Catalunya quant devia per la regeneració d' Espanya al llençar la afirmació regionalista, l' única afirmació substantiva i estimulant que s' ha formulat a Espanya en l' ordre polític.

Havia el Catalanisme de actuar permanentment en les altres regions espanyoles, per provocar en elles un moviment semblant al produït a Catalunya? No ho podia fer-ho perquè ja s' haurien cuidat els polítics governamentals de fer-ho fracassar titllant-lo d' entrussisme i de desig desordenat d' absorció.

Dos camins senyala el Sr. Cambó en son últim article per escampar el elevat regionalista arreu d' Espanya; l' acció d' un home superior i d' ascendent en tota Espanya, i després de la mort dels Srs. Salmerón i Canalejas, i de la voluntaria mort moral del Sr. Maura com a quefe d' Estat, no podem de moment somiar-hi, o «l' acció més normal i possible de minories intel·ligents, i patriotes que en cada una de les regions de Espanya, vulguin realitzar l' obra de apostolat que nosaltres hem realitzat a Catalunya»; mes en l' actualitat i llevat de les províncies vasques, sois existeix en forma incipient i lleugeríssima aital actuació.

I encarant-se amb el comte de la Mortera «no culpi, li diu, al catalanisme de la manca d' esperit de ciutadania que hi hagi al restant d' Espanya. Culpi tots els que, lamentant-la aquesta mansa resignació dels espanyols, no poden presentar, com podem presentar nosaltres un tros de terra espanyola, redimida del mal de que ens planyem a l' hora. El dia que tots els espanyols que lamenten l' abnegació de la vida pública espanyola, haguessin fet en el seu poble, en la seva comarca, en la seva regió, l' obra que hem fet els catalanistes de Catalunya, Espanya tindria un govern que seria bo o dolent, pero tindria el govern que ella es donés i no tindria l' escusa d' endosar als altres les propies culpes».

Per últim insisteix en lo dit en el primer dels seus i per responder a la cridoria amb que han sigut rebudes algunes frases seves que els catalans ens sentim separatistes de l' Espanya resiguida i silenciosa que tolera l' actual objecció de la política espanyola, del patriotisme que té per fórmula una «macabra solidaritat espanyola que ens porti junts a la mort vergonyosa dels impotents i dels mansos», mes no respecte a l' Espanya que busca en la solidaritat nacional, la dignificació de la vida pública espanyola, vers una Espanya gràna i poderosa.

La lluminosa réplica del Sr. Cambó al article den Gabriel Maura i calurosa defensa de les orientacions regionalistes mereixen el més profund reconeixement de tots els bons catalans i per això no titubejem en endressar-li novament el nostre més sincer i entusiasta elogi.

J. M. DE M. LL., Pbre.

A. BOSCH UCELAY, doctor en Medicina y Cirugía: Especialista en las enfermedades de la Garganta, Nariz y Oído.

Visita en ésta, calle de Llers, n.º 20, los jueves 2.º y último de cada mes y el viernes siguiente, hasta la una de la tarde, y en Barcelona, en su Clínica, calle Claris, n.º 35, 1.º

A Girona (carrer Portal Nou) se ven una casa de nova i moderna construcció amb un magnífic jardí. Informarán: Carrer dels Ciutadans, n.º 5, pis 1.er

LA ZONA NEUTRAL

La Comissió Mixta de la Zona Neutral que com ja saben nostres lectors, ha acordat celebrar el dia 10 d'octubre pròxim una **Gran Assamblea** i una manifestació popular per a demanar l'immediata reunió del Parlament i la discussió de les reformes econòmiques, protestant al mateix temps de la passivitat del Govern devant la crisi del treball i les conseqüències de la guerra europea, ha dirigit a les corporacions, entitats econòmiques, obreres culturals i polítics adherides, la següent comunicació:

Ajuntament de Barcelona.—Comissió Mixta de Zones Neutrals.

Honorável senyor:

«Se parla, després d'una llarga suspensió inesperada, arbitraria, casi anticonstitucional, de la probable reobertura del Parlament.

Catalunya, que durant aquest temps ha vingut demandant del Govern, sense ésser escoltada, l'adopció de mides de caràcter econòmic que salvessin Espanya de sa fatal ruïna, deu demostrar, una vegada més, que en la defensa dels seus interessos, que són els de totes les regions que del treball ne fan la base de sa prosperitat, sab mostrar-se ferma, constant i resolta.

Tot Catalunya, doncs, deu posar-se en peu, per a evitar que puguin ésser burlades novament les seves aspiracions, per a exigir que les Corts discuteixin i resolguin sobre totes aquelles reformes interessades per ella i que, afavorint el treball espanyol, obrissen camins de prosperitat a nostra terra.

Però per a lograr això es precis que l'opinió pública se mostri enèrgica i decidida, perque sols això serà escoltada.

Per això la Comissió Mixta de Zones neutrals, formada per la representació parlamentaria dels partits polítics catalans, dels Exms. Ajuntament i Diputació Provincial de Barcelona i el Comitè de les Entitats obreres i cooperatives, han decidit la convocació d'una **Gran Assamblea** de totes les forces socials, econòmiques, obreres i polítics de Catalunya per a demostrar als governants i als legisladors que es unànim la voluntat de nostre poble d'obtenir aquelles reformes econòmiques que, amb tant de seny i de prudència, ve demandant fa temps sense que la seva veu siga escoltada per el Govern.

Els que firmem, que en representació de tots els maticos polítics i de totes les organitzacions patronals i obreres de nostra Ciutat, integrem els esmentats organismes, ens complavem en convidar a l'entitat de vostra digna Presidència, a la Assamblea esmentada que tindrà lloc el dia 10 del vinent mes d'octubre, en el històric Saló de Cent de les Cases Consistorials de Barcelona.

Coneixedors del vostre alt patriotisme, no duptem de que voldreu enviar delegació expressa a l'esmentat acte, que per a que sigui eficaç, deu ésser revelador de tota la immensa força i de l'energia i decisió de Catalunya.

Personalment, vos en restarán també agràits, Enric Prat de la Riba.—Josep de Caralt.—Francisco de A. Cambó.—Alexandre Lerroux.—Pere Coroninas.—Josep Roig i Bergadá.—Josep Puig i Esteve.—Eладi Gardo.—Pere Gorga Artigas.—Francisco Barot.—Salvador Vives.—Josep Pros.—Domingo Cases.—Raimond d'Abadal.—Rafel Vallet.—Joan Vidal i Valls.—Josep Juncal.—Oriol Martorell.

Barcelona, 27 setembre de 1915.

Escola Militar Particular
Cervantes. Ensenyança GRATUITA als pobres i facilitats per a que dintre d' ella puguin atendrer a ses ocupacions.

INTERESA també tant si son de quota com no.

An els que hagin pagat quota, preus mòdics per la ensenyança.

Els de quota no sorteigen per a Africa.

Oficines: Forn Baix, 2 1.er
Datos i consultes GRATUITES.

Se vendrán, a qui ho desitgi, dos ninchos correspondentes als pisos 2do i 4to del n.º 110 del 2do departament del Cementiri Catòlic d' aquesta ciutat. Informarà D.ª Elvira Ribot, Ample, 11.

Academia Monturiol

y
Escuela de Idiomas

San Lázaro, 10. — FIGUERAS

Bachillerato, Comercio y Carreras especiales por personal titular e idóneo. Los alumnos al terminar sus estudios conocerán perfectamente dos idiomas extranjeros, ventaja de inmenso valor en la época actual.

Se admiten internos, medio-pensionistas y encomendados.

Clases nocturnas para obreros y dependientes de comercio; gratuitas para los pobres.

Pídansé prospectos e informes al Director de la Academia

GRANS MAGATZEMS

PUIG PARIS

Aquests renomenats magatzems, els més importants de la regió, estan ja rebent les novetats per a la temporra d' hivern.

No compreu sense visitar avans aquets magatzems.

PREU FIXE

Farmacia Castellví

Plaça Triangular.—FIGUERES

Els violents dolors de caixals amb caries (corcadura) s' alivien fàcilment amb l' específic nomenat

ODONTALGINA

Remei d' aplicació local. Amb son us continuat es logra insensibilitzar el filet nerviós.

Prospectes gratis a casa de l'autor.

Per a combatir els costipats, tos contínua, debilitat pul-

monar i bronquitis crònica, useu la

PULMOTARINA Castellví

Remei de increible èxit.

Verdader Tresor del Pit.

Farmacia Castellví

Plaça Triangular.—FIGUERES

Colegio Monturiol

VILAFANT, 10

Fundado y dirigido por Don LORENZO VIVES y bajo la advocación de San Pedro A.

Primera enseñanza en todos sus grados. — Bachillerato y Magisterio. — Teneduría de Libros. — Francés. — Clases especiales para señoritas. — Internos, medio-pensionistas y encormentados.

UN MERCAT NOU

A l'Ajuntament de Figueres, que per iniciativa del conseller senyor Cusi se proposa protegir l'agricultura Empordanesa amb els quatre *cursillos* d'ensenyança pràctica agrícola que sembla se donarán un a Llansá, *conreu de la vinya i vinificació dels mostos*; altre a Castelló, *conreu dels camps*; altre a Llers, *oliveres i elaboració de l'oli*; i altre en aquesta ciutat sobre pecuaria; per a assegurar l'exit d'aquest últim es que podria demanar-se al nostre Ajuntament que prengués també l'iniciativa de crear un mercat setmanal de bestiar boví.

Avui, per manca d'aquest mercat setmanal, en el nostre Empordà se fa poc remunerador el dedicar-se els pagesos a l'engreix de dit bestiar, per que tenen que subjectar-se, quan es l'hora de vendre, al preu que voldrà donar-los un negociant que passi per llur casa, i moltes vegades, tenint fins que demanar-los que hi passin, mentres que si fos portat a un mercat, no seria un sol de comprador, si no que serien varis els que li demanarien preu, per lo tant no estaría a la mercè d'un sol comprador i sempre treuria major preu.

Prova de lo que dic es la comarca gironina, que s'enriqueix pel seu mercat de bous, mercat al que nosaltres ne som privats de concurrir-hi per la seva distància, perque en el cas de menar-los a Girona a peu per la carretera, quan són allí ja són primis i no tenen presència, i si troba mal mercat (que no tots són bons) per força els té de vendre, perque al retornar-los a llur casa ja li fa mases gastos, cosa que no passaria amb el mercat fet a Figueres, ja que en cas de no vendre l'el retorn a casa no causaria cap gasto.

També fóra un benefici per a el pagès comprador que avui té de comprar els baulells o bous a Girona, Olot o Banyoles, i com porta forces gastos el traslladar-se tan lluny no pot escullir el mercat de preus més ventajosos per a la compra, sino que té de comprar al preu que vol el negociant, ja que el veu vingut expressament per comprar.

El no tenir mercat setmanal de bous també fa que l'Empordà treballi amb bestiar boví perdent diners, mentres que Banyoles, Olot i Girona, més ben dit, les comarques que tenen mercat setmanal de bous, treballant amb bestiar boví, guanyen diners i me explicaré.

La comarca de Banyoles, Olot compren braus joves a poc preu, que 'ls recría i fa trevallar fins als 6 anys, que se 'ls ven i es quan valen el màxim de preu; els seus compradors són els pagesos de l'Empordà que els fan trevallar de 3 a 5 anys i quan ja són esquinsats i vells se 'ls ven a poc preu al negociant que passa per llur casa, aquest negociant els revén, i són comprats per la comarca gironina que 'ls fa trevallar i els engreixa, venent-los per carn treient-ne el seu màxim de preu, per lo que queda demostrat que l'Empordà trevalla amb bestiar boví capital, perdent, i la Montanya i comarca gironina trevalla amb bestiar boví capital, guanyant, tot per la gracia del mercat.

En la comarca gironina, a Banyoles i Olot, no tenen la riquesa de menjars que té la comarca empordanesa i no més fixen-se amb aquells pobles: Cabanes, Perelada, Vilanova, Vilatenim, Fortià, Castelló i molts altres, aquest per cría, recría i engreix de vell, i després tots els pobles de la Garrigues o sien de Sant Miquel de Fluvia a Lladó i Sant Llorenç de la Muga per vendre bous de treball per l'Empordà i per l'engreix, més sencill el mercat de Figueres pot presentar bestiar boví de tot tipus, per trevall, per carn i lleté fent un mercat per totes les necessitats.

Les riqueses que l'Empordà, i amb ell la ciutat de Figueres, reportarien amb dit mercat de bous, son incalculables, com també amb dit mercat se resoldrien altres problemes agrícols d'ordre econòmic, que avui no vull esmentar per no fer-me massa llarg, i per acabar, sols indicaré que per crear-se l'esmentat mercat l'Ajuntament tindrà que cridar a la Cambra Agrícola de l'Empordà, als sindicats agrícols de Castelló d'Empuries, de S. Miquel de Fluvia i el de Lladó i tots els que existeixen, i tots plegats posar-se d'acord i fer calor sobre aquesta necessitat de crear un mercat setmanal de bous, i l'Ajuntament, per un temps, tot el que fos necessari, fins a que fos ben arrelat dit mercat, renunciar als arbitris municipals, que amb temps, aquesta petita sembra la culliria amb molts beneficis.

J. SABATER.

Una festa de família

Tal fou la celebrada per els fills i filles de Sant Vicenç de Paul dilluns passat en l'escola de pàrvuls que està a son càrrec en aquesta Ciutat de Figueres.

Es veritat que els PP. Pauls del Assil Villonga amb les Filles de la Caritat del mateix establiment celebren tots els anys la festa de l'Urr Pare i Fundador, el dia 19 de Juliol; però aquella festa es de tothom qui hi vulga assistir, mentre que la celebrada el dilluns passat, 27 de Setembre, dia del trànsit ditzós del Sant, de des d'aquest mon al altre, és una festa com de família, perque solament hi prenen part en ella les Comunitats de Pauls d'ambdós sexes, els nens i nenes que assisteixen a l'Escola, i algunes persones protectores del Establiment, i que son considerades com de Casa.

Doncs be, a dos quarts de set del matí el P. Fontanet celebrà la Missa de Comunió general amb plàctica en la que els dirigé que suposada la pureza de conciencia, havien de combregar, per a donar gracies a Déu per els beneficis que havia fet a S. Vicenç, per a que benéss les obres de Caritat que fundà; i per a que sapiguessen corresponder i aprofitar-se be de la educació que en nom del Sant els hi donaven les seves Mestres; convitant-los per últim a que s'acostessin a rebre la Sagrada Comunió amb la fe, confiança i amor amb que tots els dies pujava al altar, quan vivia en aquest mon, sant Vicenç de Paul.

Quin goig que feia i quin gust donava el veure aquells angelets de Déu, qui amb les mans juntes i els ulls baixos s'acostaven a la taula santa per a menjar el pa dels àngels!

A les deu el Chor de noies de l'Escola cantà acompanyades amb l'armonium per en Felip Cervera, la Missa que celebrà el P. Superior dels Pauls, assistit del Rmt. Mn. Fages, qui feia de Diaca i del P. Monteros de Subdiaca.

A les 11 els pàrvuls, en nombre de 114, amb moltes de les mitjanes i grans que tots els dies assisteixen a les aules en nombre de 60, ens divertiren de debò amb els jocs de gimnasia infantil fins a les 12. L'última maniobra fou un pas doble, dirigint-se en dues files cap al menjador on un bon dinar, que també era de festa major, els esperava per a que en donguessin un bon comestible.

I això també ho sapigueren fer molt bé. I com que una generosa senyoreta de les que els servien els plats, els hi pagà un bon postre, una altra senyoreta per a completar la festa els hi regalà una copeta de vi de aquell de la bota del recó, i no cal dir lo alegres i contents que sortiren a jugar al patí fins a les 4, hora d'anar-se a casa seva per a contar als seus pares i mares lo molt que els havia agratit i lo be que els havia provat, amb desitjos de que es repetís sovint la festa de Sant Vicenç de Paul.

F. P.

—El Rápido. Encargos de Figueras a Barcelona y vice-versa.

Se expenden abonos a precios económicos.

Plaza Constitución, 17, entresuelo.

Muebles de encargo
Esteban Vilanova

Ancha, 24.

aconteixement, hi concorregueren una infinitat de personalitats del partit federal i del republicanism federal d'última hora amb vistes a l'Acta, havent assistit a la majoria dels actes celebrats el ja célebre Barriobero qui pronuncià en un d'ells el discurs de *marras*.

Sembla que el parlament que ha produït més bon efecte ha sigut el *pronunciat* per el verb del federalisme ampurdanès, el *zelosíssim* a qui tant deu la comarca, nostre insustituible diputat senyor Salvatella.

No faltarà, segurament, qui dirà que les moltes feines que el tenen ocupat *vellant* pels interessos del districte, no li permeten assistir a la collocació de la primera pedra, ja que casi totes les hores del dia les inverteix amb aquest objecte, *com se pot comprovar amb les millors logrades per la seva intervenció*, ocupacions que fins l'impossibilitat de visitar, durant la legislatura, aïnsi els seus electors. Mes estiguin tranquil·ls els seus *adaltres*, que ja vindrà un mes avans de les eleccions a donar-nos comte de les seves *gestions* en benefici del districte de Figueres, i de pas, se prestarà altra volta a *sacrificar-se* per el be nostre, encara que, aquesta vegada, *nostres homes* podrien rellevar-lo de tants *sacrificis*, i nombrar candidat an el gran coneixedor de Catalunya, el gran Barriobero.

S'ha guanyat l'Acta.

Segons negrim en un diari, a Osca ha aixecat gran *poltreda* el fet d'haver-se issat la Bandera Catalana, en el refugi edificat per el «Centre Escursionista» en el Port de Benasque, camí de la Maladetta, al extrem de que un periòdic d'aquella ciutat, ha creut veurer resorgir la *hidria del separatisme*.

Què dirien aquests émuls den Royo Vilanova si el «Centre Aragonés» de Barcelona, en ús de son perfecte dret issés en son hostatje social la Bandera Aragonesa, que nosaltres saludem amb tot respecte, els catalans protestessim?

Per ventura no es cert que hi ha qui passeja per els mars de la Península son yacht arborant l'Estandart de Castella?

Si col-locar la Bandera Catalana en terres d'Aragó, en un edifici edificat per catalans, es símbol de separatisme i motiu per ofendre a les demés regions, lo altre que serà?

Fà pocs dies que a Montmany (Figaró) s'inauguraren amb gran solemnitat unes superbes escoles i casa comunal, assistint-hi ademés d'altres autoritats, i una gran gentada, el Sr. Bisbe de Barcelona Dr. Reig i el Rector de la Universitat Dr. Carulla.

Esperem amb desig el dia que nostre Ajuntament podrà o voldrà fer lo mateix, que deurà esser, segurament, quant s'hagi acabat les obres del Casino Menestral.

Pisos principals per arrendar. Espaioses habitacions amb comunicació l'una amb l'altra, i amb independència absoluta, Aigua, Gas, Electricitat, Cucina econòmica, Water, Safreig, terrat, etc.

Preus mòdics.

Informarà Josep M. Fages, Procurador.

—Emplénse les millors aigües mininals alcalines **Vichy Hôpital** (estómag), **Vichy-Cèlestins** (ronyons), **Vichy-Grande-Grille** (fetge). Son in-sustituibles.

Estació Meteorològica de Figueres

Institut General i Tècnic

Nota setmanal

DIES.	25	26	27	28	29	30	1
Baròmetre (alt. m/m).	752,8	748,1	750,5	754,7	745,6	751,9	756,8
Humitat (%)	73	74	74	55	58	83	45
Tensió del vapor en mm.	10,6	12,7	10,9	9,1	9,0	8,4	5,4
Temperatura màxima a l'ombra.	23,0	26,2	22,6	22,0	23,5	17,5	17,5
Id. mínima.	15,4	9,8	13,2	14,2	12,6	9,8	9,8
Mínima a terra	14,0	7,0	12,2	11,5	10,0	8,5	8,4
Pluja (m/m) (1)	15,0	29,8	4,7	0,0	—	13,5	0,3
Evaporació en mm.	3,8	1,6	3,9	5,3	4,0	4,6	3,7
Velocitat del vent (Km. en 24 h.)	317	125	238	282	236	286	345

(1) Altura que tindria l'aigua en cas de no filtrar-se ni evaporar-se.

Hores d'observació: a les 8 i a les 16.

Secció Oficial

Alcaldia Constitucional de Figueras

Aprobado por el Ayuntamiento el proyecto formado por el Arquitecto municipal para la construcción de cloacas en las calles de Vilallonga, Norte, Colón y afluentes, así como en las Plazas de Salmerón y Comercio, Paseo de 14 de Julio, calle de Esperanza y parte de las de San Lázaro y Méndez Núñez, queda expuesto al público el citado proyecto en la Secretaría del Ayuntamiento, por término de veinte días hábiles, a contar desde el siguiente al de la publicación de este anuncio en el Boletín Oficial de la provincia, a fin de que dentro del referido término puedan presentarse contra el propio proyecto las reclamaciones que se juzguen oportunas.

El mismo Ayuntamiento ha acordado, en sesión de ayer, que luego de expirado el término de veinte días a que se refiere el párrafo anterior y resueltas las reclamaciones que tal vez se presentaren, se proceda a la ejecución del mencionado proyecto, contratándose la obra mediante subasta pública, en cuanto a la sección que comprende las calles de Vilallonga, Norte, Colón y sus afluentes, cuyo presupuesto de contrata asciende a la suma de 33.992'87 pesetas.

Se publica el anterior acuerdo en cumplimiento de lo que dispone el artículo 29 de la Instrucción de 24 de enero de 1905, y a fin de que dentro el término diez días, a contar desde el siguiente al de la inserción del presente anuncio en el expresado Boletín Oficial, puedan formularse contra dicho acuerdo las reclamaciones que se estimen procedentes.

Figueras 29 de septiembre de 1915.—*El Alcalde, M. PUJULÀ.*

D. Juan Pellicer Buixeda ha solicitado permiso para instalar en los bajos de la casa número 2 de la calle de Monturiol un electromotor de un caballo de fuerza con destino al funcionamiento de un aparato para afilar navajas, tijeras, etc.

Lo que se hace público a fin de que dentro el término de quince días, a contar desde el siguiente al de la publicación de este anuncio, puedan presentarse contra dicha instalación las reclamaciones que se juzguen oportunas.

Figueras 24 de septiembre de 1915.—*El Alcalde, M. PUJULÀ.*

Patronato de los Premios Matilde Sureda

ANUNCIO

Con arreglo a las bases por que se rige esta fundación, habrá de otorgarse en 29 de Octubre próximo venidero el premio Matilde Sureda correspondiente al presente año, de importe mil pesetas, en favor de un matrimonio pobre, contraido canónicamente en el lapso de tiempo desde 28 Octubre de 1914 a 20 Octubre próximo citado, residente en Gerona y uno de cuyos cónyuges por lo menos, sea natural de esta misma Ciudad.

Lo que, conforme a las referidas bases, se anuncia al público para conocimiento de quienes considerándose en condiciones para obtener el citado premio deseen solicitarlo de este Patronato, a cuyo fin podrán acompañar a su petición, que habrán de dirigir por escrito a la Alcaldía de esta Ciudad, cuantos justificativos estimen pertinentes para acreditar la circunstancia que en favor de los mismos concurren.

Gerona 25 de Septiembre de 1915.

Francisco Coll Turbau.—José Gironella, Cura-párroco.—Jaime Mundet, Cura-párroco.

SUBASTA

Es treu a subasta el mobiliari del Saló de la Casa Consistorial, mitjantsant les condicions següents:

S'han de construir divuit sillons, dues taules grans, dues de petites, quatre cadires i quatre bancs. El model de sillons i taules queden exposats en el Saló de la Casa de la Ciutat. Els senyors Macers ensenyaran a qui ho solliciti el dibuix-схемa dels bancs i cadires amb els gruixos corresponents.

Tant les taules com el demés mobiliari han de

ser de roure americà; el sobre de les taules ha de ser de roure mallat de primera, i llis o malla el demés material. El cuiro que s'ha de posar en els sillons ha de ser sola curtida com el del model i de quatre a cinc milímetres de gruix.

De les dues taules grans, una ha de ser exacta a l' existent i l'altra ha de tenir deu centímetres de llarga de sobre i guardar les degudes proporcions de ferros, amplada, etc. Les dues taules petites tindran setanta centímetres més de llargada del sobre, guardant també, en amplada, ferros, etc., les proporcions degudes.

Les taxxes dels sillons, el model dels quals ensenyaran els senyors Macers, s'han d'anar a comprar a la ferreteria «Félix Jaume».

El preu tipo de subasta, es el de mil sis centes pessetes. S'adjudicarà el remate a favor del qui millor en baix l'expressat tipo.

La subasta tindrà lloc en el Saló de Casa la Ciutat el dia quinze del mes que som, a dos quarts de sis de la tarda.

Les proposicions es presentaran a Casa la Ciutat fins al dia indicat, a les cinc de la tarda, en plec tancat que contindrà: 1.er la proposició en lletra clara; 2.º cédula personal i rebut de contribució industrial del proponent; i 3.º document acreditatiu d'haver entregat a la Depositaria de l'Ajuntament el quinze per cent de la quantitat tipo de subasta, per a garantia del cumpliment de l'encàrrec.

L'adjudicatari haurà d'entregar a la Comissió executats els mobles per tot el dia deu de desembre prop-vinent i se l'imposarà la multa d'un cinc per cent de desmerit per cada dia transcorregut sense fer entrega del mobiliari llist.

Podrà únicament prendre part en la subasta els fusters i moblistes que paguin la correspondient contribució industrial i tinguin establiment en aquesta ciutat.

MODEL DE PROPOSICIÓ

«Don.... fuster, vei de Figueres, ofereix executar els treballs de construcció del mobiliari a que es refereix la present subasta i entregar el mateix el dia deu de desembre prop-vinent, subjectant-se a les condicions i multes que es senyalen, en cas d'incumpliment, per a la quantitat de .. (tantes pessetes, en lletres).

Data i firma del proponent».

Figueres 1 d'octubre de 1915.—*La Comissió, J. Cusi.—J. PICHOT.*

Caja de Ahorros y Monte de Piedad del Ampurdán

Han ingresado en la presente semana 2722 pesetas por 38 imposiciones, siendo 9 el número de nuevos imponentes y se han devuelto 3121 pesetas 60 céntimos á petición de 17 interesados.

Figueres 2 de Octubre de 1915.—*El Director de turno, CARLOS FAGES.*

Secció Religiosa

SANTORAL

OCTUBRE

- 4 Dilluns. S. Francesc cnfr. i fdr. i santa Aurea verge.
- 5 Dimarts. S. Froilán bisbe i cfr. i S. Plácido i companys mrs.
- 6 Dimecres. S. Bruno cfr. i fdr. i Sta. Fé verge i màrtir.
- 7 Dijous. Nostra Sra. del Rosari, S. Març papa i sant August confessor.
- 8 Divendres. Santa Brígida vídua, Santa Reparada v. i mr. i Sta. Pelaià penitènta.
- 9 Dissabte. S. Dionis Areopagita bisbe i companys màrtirs.
- 10 Diumenge. Nostra Senyora del Remei i sant Francisco de Borja i sant Lluís Bertrán confessors.

CULTES

IGLESIA PARROQUIAL.—Demà diumenge, durant la Missa de 7, se resarà la segona part del Rosari, a les 8 i mitja Missa i novena a la Verge del Remei, a les 10 Ofici i a les 4 de la tarde professió claustral de primer diumenge de mes, consagrat a la Verge del Roser, exposició de S. D. M., reso de la tercera part del Rosari, oració a S. Josep, visita al Santíssim Sagratment i reserva.

Dimecres a dos quarts de vuit, Missa i visita a S. Josep.

Divendres a dos quarts de vuit, Missa i visita a la Verge Dolorosa.

Dissabte a dos quarts de vuit, Missa i visita a la Verge de les Mercès.

IGLESIA DE S. ANTONI.—Diumenge de la setmana vinent, dia 10 del corrent, la Venerable Ordre Tercera d'aquesta ciutat, festejarà en dita Iglesia al seu Patró i Fundador el gloriós S. Francesc

amb els cultes següents: El matí, a dos quarts de 8 Missa de Comunió general, amb plàctica preparatoria que dirà un Rmt. P. Franciscà de la Residència de La Bisbal. A les 9 Ofici solemne, cantant-se per la Rmt. Comunitat de Germanes Terciaries de S. Francesc la missa d'Angelis amb acompanyament d'armonium.

A la tarda, a les 4, conclusió de la novena, que ha comensat avui dissabte durant la Missa, a dos quarts de set, en honor del Sant, intermedis d' armonium i sermó pel dit Rmt. P. Franciscà.

Es recomana a tots els Terciaris i demés devots que procurin assistir a tals actes, donant així una prova d'amor a nostre gloriós Patriarca.

IGLÉSIA DEL I. C. DE MARÍA.—Diverses vinent, segon dels del mes, a dos quarts de set del matí tindrà lloc en aquesta Iglesia la funció de l'Hora Santa, amb exposició de S. D. M., Missa, exercicis propis i reserva.

IGLESIA DE RR. MM. ESCOLAPIES.—Dijous vinent l'Associació de Ntra. Sra. del Sagrat Cor de Jesús celebrarà la seva acostumada funció mensual reglamentaria de cada primer dijous de mes, amb Missa de Comunió general a les 8 del matí, i a la tarda, de 4 a 5, funció reglamentaria amb cant de motets pel Chor de l'Associació, lo propi que al matí durant la Missa.

CAPELLA DE NTRA. SRA. DE LOURDES.—Demà, primer diumenge de mes, l'Arxiconfraria de la Guarderia d'Honor celebrarà la seva funció mensual reglamentaria, amb Missa de Comunió general a dos quarts de 8 del matí, amb plàctica preparatoria, i a les 5 de la tarda exposició de S. D. M., funció acostumada i sermó pel Rmt. P. Josep de la Creu, Carmelita descal. També se farà la distribució de roses beneïdes.

QUARANTA HORES.—Se sospén el torn quatre setmanes, perque aquest mes hi ha tots els dies exposició de S. D. M. en l'Iglesia Parroquial amb motiu de les funcions del Sant Rosari.

NOTICIES

La Romeria a Ntra. Sra. del Mont. Com veurán nostres llegidors insertem en lloc preferent del present nombre la hermosissima Alocució de nostre venerable Prelat. No ens resta altra cosa que recomanar a tots nostres llegidors que escoltin l'autoritzada veu de nostre amantissim Pastor i assistein tots els que els hi sigui possible a tan esplendorosa manifestació de fé catòlica.

Segons nostres informes, serán molts els d'aquesta ciutat i voltants que hi assistirán i Deu vulga que el bon temps favoreixi en dit dia la concurrencia de fidels.

Eclesiàstiques. Segons la premsa barcelonina fou notabilissim el sermó predicat el dia de la Mercé, en sa propia Iglesia de la ciutat Contal, per l'Illus Dr. M. Álvarez, demostrant una volta més l'indiscutible títol del predicador Apostòlic, que amb vot unànime se té conquerit nostre amantissim Prelat.

—Han sigut nombrats catedràtics del Seminari de Girona per l'Ill. Prelat, els Rnts. Dr. Josep M. Llovera, de Metàfisica i Sociologia; Dr. Hermenegild Planadecursach, de Lògica i Ontologia; Dr. Domingo Campmol, de Literatura Preceptiva i Poètica; Dr. Joan Gironés, de Gramàtica Llatina.

—Al Seminari del Collell hi han sigut destinats com a catedràtics els dignes Rnts. D. José Rodó i D. Lluís G. Plà.

Escola Municipal de Dibuix. La matrícula de dita escola, que avui inaugura ses tasques novament, dona els resultats de: 86 noies i 170 nois.

INTERESANTE

La señorita Teresa Artigas se complacé en participar a su distinguida clientela que partir del dia 12 del corriente Octubre presentará como de costumbre en el Hotel Paris de ésta, un elegante surtid de sombreros de señora y señorita para la próxima temporada.

Solo por 10 días

Del Institut. Sense invitacions ni tampoc aquella solemnitat de consuetud, va celebrar-se ahir al matí en el local de la Direcció l'acte reglamentari de l'apertura de curs.

Per la tarda foren repartides les matrícules d'honor.

Se'n diu que l'any vinent ja comptarà l'Institut amb una sala prou espaisa i decent per a poder celebrar aitals actes, prescindint de locals emmobillevats.

—En les propostes de material aprobades amb destí als Instituts hi figura la següent distribució per a el d'aquesta Ciutat: A les càtedres de Geografia i Historia, per a el aparato de projeccions Helos i sa lámpara, 250 pessetes; a la càtedra de Física i Química, 750 pessetes.

De Mendicitat. En els aparadors de can Massot i de can Campà estan exposades les precioses monyes i banderilles que gentils senyorettes han confeccionat per a la becerra quins beneficis han sigut destinats als pobres socorreguts per la Junta d'Extinció de la Mendicitat.

Cada una de les societats recreatives ja ha nomenat una senyoreta per a presidir la festa la qual serà amenitzada per la banda del regiment de S. Quinti cedida generosament per a donar més brill al espectacle anunciat.

Es fa seguir l'exit més complert, car sabem que tots els palcos son presos i que la demandissa d'entrades es gran.

Canvi de domicili. L'Alfonso Roda s'ha trasllumat, al primer pis de la casa n.º 18 del carrer de S. Llatzer.

Carta rebuda. Els senyors Pelai Torres i Llorens Vives ens preguem fem constar que no es cert lo insertat en els anuncis d'una titulada Academia Monturiol establet a l'avinguda de S. Llatzer, referent a ser el seu personal tècnic el mateix de l'Academia que amb igual nom està establet a l'avinguda de Vilafant, doncs dits professors han donat classes en aquesta última des de la seva fundació, i continuant l'últim com a director i professor sens tenir res que veurer amb el nou establecimiento.

MODAS

El dia 10 llegarà la modista de sombreros, de Barcelona, D. Marrufat, instalándose en el Hotel del Comercio. Se hacen reformas.

Farmacies de torn. Demà diumenge, a la tarda, estarán obertes les de don Ricard Martí, Rambla, 12 i la Farmacia Deulofeu, Plaça de Pi i Margall (Palmera), 1.

LECTURA POPULAR

BIBLIOTECA D'AUTORS CATALANS

Cada dijous - 10 cèntims

En la present setmana, *Poesies*, per Ernest Moliné i Brasés.

Moviment de Població

Comprènsiu del 25 de Setembre de 1915 a la data

Naixements

Manel Esteve Roig, Joaquim Presencia Aznar, Narcís Font Quintana, Jaume Casals Flotret.

Defuncions

Pere Padrosa Batllori, 79 anys, casat; Miquel Lagresa Buscató, 15 dies; Marino Solà Coll, 65 a., c.; Tresa Camps Vidal, 80 anys, viuda.

IODENOL MARTIN
Perfecte substitut de l'oli de fetje de bacallá.—Reconstituent de gust agradable i excel-lents efectes.
Antiga i acreditada Farmacia de R. MARTIN, Successor de Deulofeu.—Rambla, 12

Mercat del dijous

Blat.	de 24'38 à 24'07	Hectolitre
Mestall.	> 20'00	>
Setgla.	20'25 à 19'69	>
Ordi.	13'13 à 12'50	>
Civada.	11'57 à 10'00	>
Blat de moro.	16'57 à 15'94	>
Mill.	21'25 à 00'00	>
Panis.	18'75 à 00'00	>
Monjetes.	45'00 à 41'25	>
Cigrons.	40'00 à 37'50	>
Faves.	20'00 à 18'75	>
Favons.	> 22'50 à	>
Besses.	31'25 à 28'75	>
Monjets.	106'88 à 102'88	Quintal m.
Oli.	12'88 à 9'62	10 kilos
Patates.	13'50 à 00'00	un
Tocino.	20'00 à 16'00	parell
Anyells.	7'00 à 5'00	>
Anechs.	10'00 à 8'00	>
Gallines.	5'00 à 3'00	>
Pollastres.	6'00 à 3'50	parell
Conills.	8'00 à 6'00	una
Oques.	1'65	dotzena

Estudios apologéticos y polémicos

por el Dr. D. Joaquín Gou Sola.

Volumen I.—Apología general de la religión católica: las principales religiones falsas.

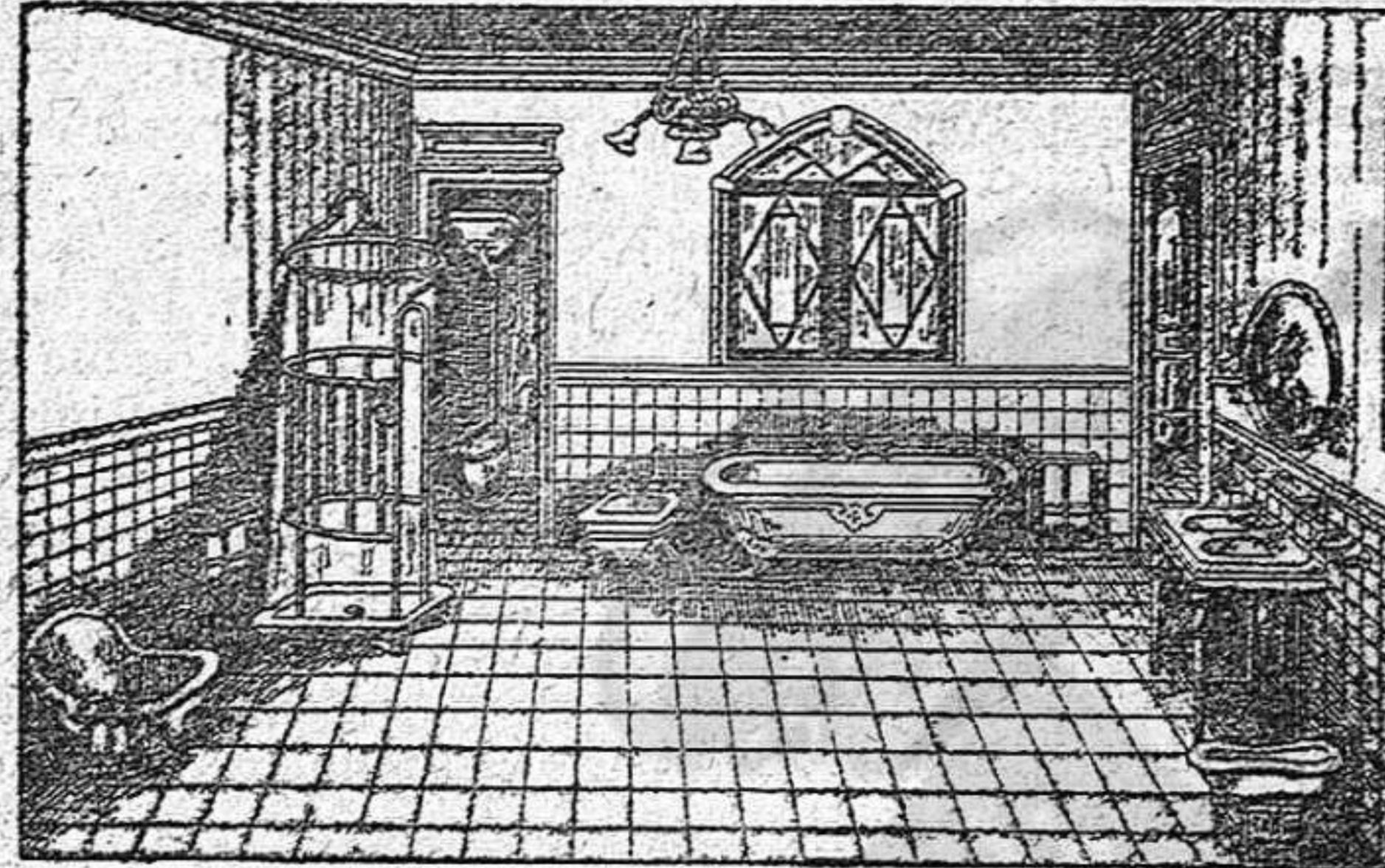
Un tomo en 8.º de XI-264 págs.

Se vende a 1'50 pesetas el ejemplar en la librería La Veu de l' Empordà.

Instalaciones eléctricas, sanitarias y tuberías de hierro de todos los sistemas

Ramón Imbert Puigferrer

Despacho: Portella, 1. Taller: Nueva, 37.—FIGUERAS

Hojalatería, Lampistería, Vidrios planos, Cristales, Inodoros, Lavabos, Water-Closets.—Bombas para elevación de aguas. Tubos de hierro de los sistemas Lavril, Petit, de cordón y enchufe y todo lo concerniente al ramo de construcciones

Water-Closets completos a 33 ptas. Entregamos: un depósito de hierro fundido para la descarga, tirador de porcelana con cadena de latón, cubeta de porcelana, asiento de caoba, enchufe y tres topes de goma.

Servicios de la Compañía Trasatlántica

Líneas al Río de la Plata y al Brasil

El vapor Infanta Isabel de Borbón saldrá el 4 Octubre de Barcelona, el de Málaga, y el 7 de Cádiz para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

El vapor Montserrat saldrá el 12 de Octubre de Bilbao y Santander, el de Gijón, el 14 de Coruña, el de Vigo, el de Lisboa y el 19 de Cádiz, para Río Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires.

Líneas a Antillas, Méjico, New-York y Costa Rica

El vapor Buenos Aires saldrá el 25 de Octubre de Barcelona y el 30 de Cádiz para New-York, Habana, Veracruz y Puerto Méjico.

El vapor Alfonso XII saldrá el 19 Octubre de Santander y el 21 de Coruña para Habana, Veracruz y Tampico. Admite carga y pasaje para Costa Rica y Pacífico con trasbordo en Habana.

El vapor Manuel Calvo saldrá el dia 10 de Octubre de Barcelona, el de Valencia, el de Málaga y el 15 de Cádiz para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y la Guayra. Se admite carga y pasaje con trasbordo para Veracruz, Tampico, Puerto Barrios, Cartagena de Indias, Maracaibo, Coro, Cumana, Carúpano, Trinidad y Puertos del Pacífico.

Línea de Filipinas

El vapor C. López saldrá el 15 de Octubre de Barcelona, para Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, sirviendo por trasbordo los puertos de la Costa Oriental de África, la India, Java, Sumatra, China, Japón y Australia.

Línea de Fernando Póo

El vapor Isla de Fanay saldrá el 2 de Octubre de Barcelona con escalas en Valencia y Alicante, y el 7 de Cádiz, para Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demás escalas intermedias y Fernando Póo.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables, y pasajeros a quienes la Compañía da alojamiento y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin Hilos. También se admite carga y se expedien pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

Fábrica de Cerería y Bujías movida á vapor

DE

LAUREANO DELCLOS

DESPACHO: Nueva, 15
FÁBRICA: Nueva, 147 (Provincia Gerona) FIGUERAS

Recomiendo á todo consumidor las

Bujías marca Delclos

por su superior calidad y duración, luz fija sin humo ni derrame, excepto una fuerza mayor de una corriente de aire, etc., etc.

Venta en esta plaza al por mayor y menor: NUEVA, 147 y 15 y en las principales Droguerías, Confiterías y Comestibles del principado de Cataluña y Aragón.

Cada paquete de 400 gramos de las indicadas * * * * *

Bujías marca Delclos

tiene una duración de 45 horas.

Banco Hipotecario de España

Delegación especial en Cataluña

Préstamos con amortización de 5 a 50 años a propietarios de fincas rústicas y urbanas, y para cancelar hipotecas existentes a favor de particulares.

Informará: Juan Boet, Agente de esta Delegación en la Provincia, calle Norte, 17, pral.—Gerona.

Despacho de 11 a 1 y de 3 a 5.

JOSEP M. FAGES, Procurador dels Tribunals,

ha trasladat el seu despatx al carrer de Cervantes (S. Pau), 19-21, devant del Jutjat de 1.ª instancia.

Ocasión

Por cesar en el negocio de mármoles, se liquida toda la existencia de lápidas

a precios baratísimos

Gran surtido en coronas mortuorias de todas clases.

Horno Bajo, 2. - FIGUERAS

Hotel LA PAZ

Gran casa de viajeros

de RAMON VALLS

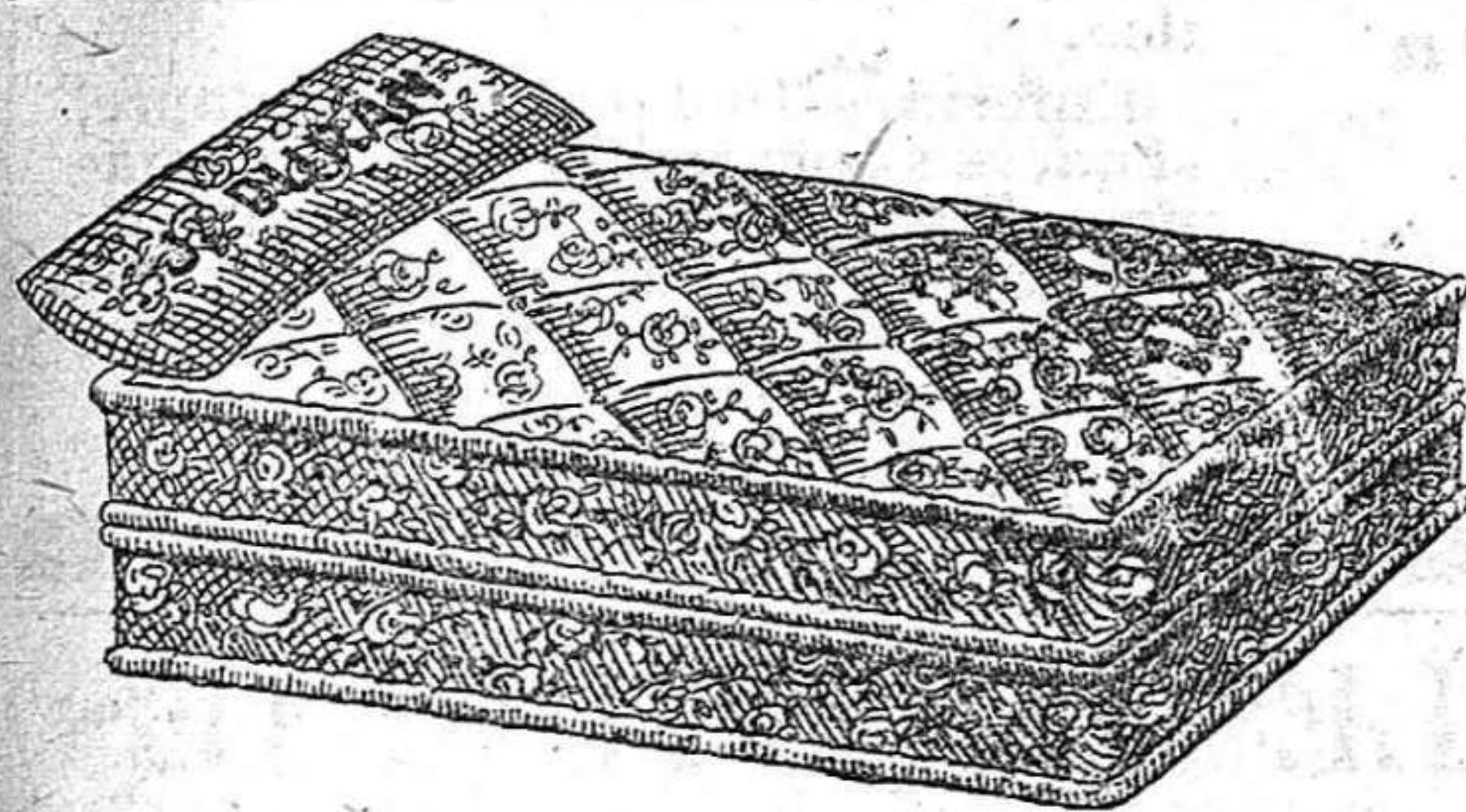
Hermoso local, completamente reformado. En el centro de la capital y en las calles más comerciales y más próximas a las estaciones de ferrocarriles y al muelle de embarque, con vistas a la nueva calle Reina Regente, abierta por la Reforma cerca de la Rambla.

Grandes comedores en planta baja, con todo el confort moderno. Servicio a la carta. Habitaciones de primer orden. Luz eléctrica en toda la casa.

Hospedajes de 4 y 5 pesetas, con desayuno.

Platería, 35 y 37 — BARCELONA

NOTA: Al llegar a la estación de Barcelona y salir al andén, preguntar por los coches del Despacho central, que hacen el servicio de la Casa; el coche va a cargo del dueño del hotel «La Paz».

**Lanas
en rama
para
Colchones**

Construcción y venta de colchones de todas clases y formas

Gran especialidad en la forma inglesa

Los colchones nuevos se hacen en casa del comprador, si así lo desea para su mayor satisfacción

Se rehacen colchones á domicilio

J. DURÁN, Sucesor de Francisco Cubí

Calle de Perelada, número 16.—FIGUERAS

¡OJO! No equivocarse con el de más arriba

Se pasan por la Máquina las lanas viejas y duras, quedando blandas como en su primer estado.

NOTA. — Esta casa lava y desinfecta los colchones por infecciosos que sean.

FUNERARIA MONCATUZ

Calles Nueva, 29 y San Antonio, 6.—FIGUERAS

De las más importantes de esta ciudad.

Taller de Carpintería y Ataúdes desde los más lujosos a los más económicos.

Dicha Funeraria cuenta con personal para vestir y velar difuntos y practicar toda clase de servicios propios del ramo.

Gran Fábrica de Mosaicos hidráulicos

y Piedra Artificial

DE LA

Viuda de Felipe Mir

San José Sol de Isern, 12. — Despacho: Perelada, 84

FIGUERAS

Extenso surtido de Mosaicos desde 3 a 16 pesetas el metro cuadrado; Balustres de todas clases, Peldaños de granito y de piedra artificial; Fregaderos, Chimeneas, Asientos para excusados, Lavabos y todo lo concerniente al ramo de construcción.

La casa construye toda clase de depósitos y lavaderos de cemento armado, como también Fachadas bajo plano, tubos de cemento para cloacas empleando el renombrado cemento Lafarge.

Todos mis artículos son de sólida construcción y precios incomparables.

No dejéis de visitar esta casa para todos los trabajos del ramo.

4, HORNO BAJO, 4

Casa exclusiva en Géneros de Punto

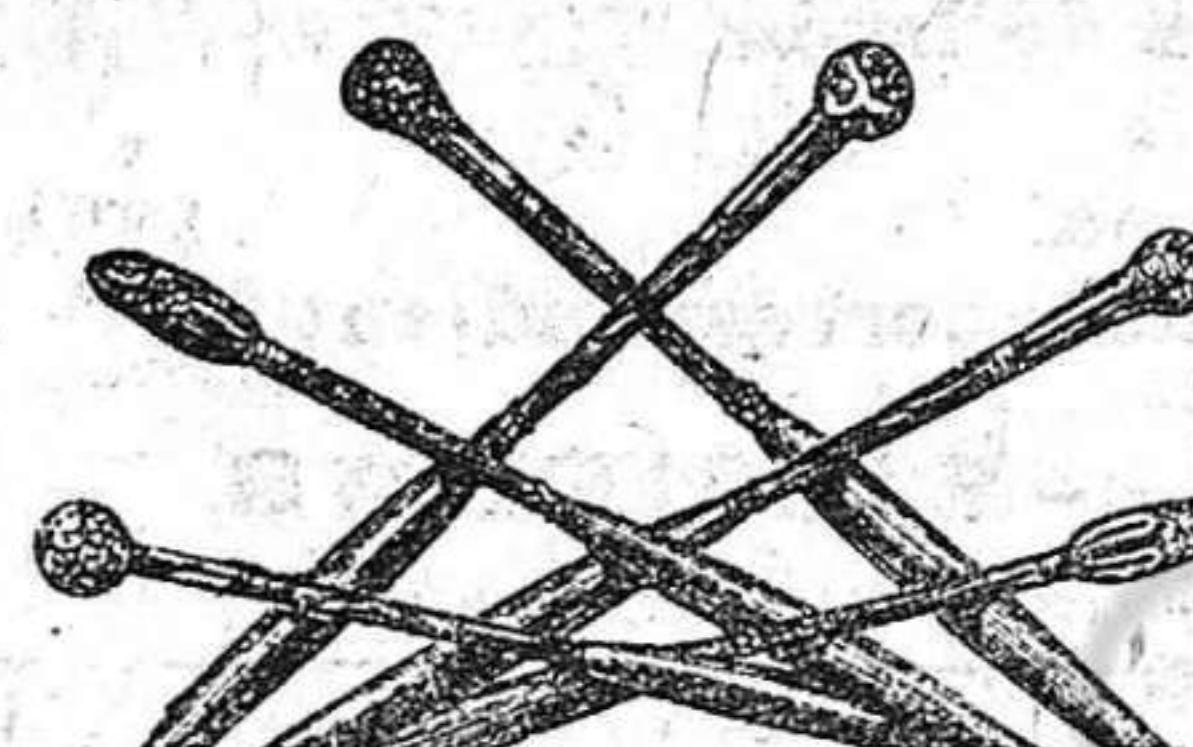
Sección especial a medida

Últimos modelos en Trajecitos de punto para niños

a precios desde 3 a 15 pesetas

4, HORNO BAJO, 4**Grans Magatzems Fortunet**

Plaça de la Constitució, n.º 23 i Carrer de Perelada, n.º 8

FIGUERES**Paraigües**

des de 2'25 ptes. fins
les classes
més superiors

PREU FIXO**FÁBRICA DE CERERIA Y BUJIAS
MOVIDA Á VAPOR****DE LAUREANO DELCLOS**

Fábrica: Nueva, 147.—Despacho: Nueva, 15.—(Provincia Gerona).—FIGUERAS.

Elaboración especial en Cirios, Hachas y Blandones de cera pura de abejas.

Exijase esta tan

acreditada marca

— CALIZ —

Hijos de J. Matas & Portal Figueras

Espléndidos surtidos en NOVEDADES para las temporadas de PRIMAVERA y VERANO

Casa de Banca y Cambio**J. Ferrán Galter**

(Sucesor de Miguel Colldecarrera)

Compra y venta al contado y en el acto de toda clase de valores nacionales y extranjeros de cotización corriente.

Compra de toda clase de cupones.

Cobro de títulos amortizados.

Suscripción a empréstitos y emisiones de valores.

Descuento de letras. Giros universales.

Compra y venta de monedas, metal y billetes nacionales y extranjeros.

Compra y venta de Bons de Poste, para pagos a Francia, y de British Postal Orden, para pagos a Inglaterra.

Cuentas corrientes con interés.

Depósito de metálico con abono de interés:

a la vista	3 % anual.
a 6 meses	3 1/4 >
a 1 año	3 1/2 >

Depósito de títulos en custodia, Pignoraciones, etc., etc.

Casa de confianza, formalidad, reserva y economía

Vilafant, 2 y 4. — FIGUERAS

LA ELECTRICIDAD. -- Salvador Alegri Gelart

Depositario de la lámpara **A E G**, la mejor del mundo. Lámparas corrientes filamento carbón, de pesetas, 0'50 é pesetas, 0'70.

Lámparas filamento metálico á Ptas. 1'75 clase superior. Loza, porcelana, cristal y otros géneros.—Especialidad en las instalaciones de alumbrado eléctrico, timbres y pararrayos, á precios muy reducidos; se dan presupuestos al que lo solicite.

Se colocan tuberías para agua y gas con gran rebaja de precios.

Por 40 pesetas, un Water Closet compuesto de un depósito de hierro con boya y recort de latón.

Una cubeta porcelana Inglesa.

Un tirador porcelana con cadena de latón.

Un asiento fino barnizado.

Un enchufe y champiñones de goma.

Una suela de madera y los tornillos correspondientes.

Rambla, 11, acceso. -- FIGUERAS

POLVO LAXATIU BONAL

Es lo purgant meller, més inofensiu, de més bon pender i de resultats infalibles.

Cura lo restrenyement habitual, obra d'un modo especial a les parteres que evacuen amb molta facilitat, es la meller purga per les criatures i de moltíssima utilitat en certes afeccions del estómac, fetge, fel, morenes, etz.; es també un gran depuratiu de la sanc.

Tota família previsora deu estar proveida d'un pot de tan útil medicament.

Se ven en totes les farmaciacs

Servicio Militar Obligatorio

Escuela Militar

CERVANTES

Autorizada por el Exmo. Sr. Capitán General de Cataluña para la enseñanza de la Instrucción Militar y dar el correspondiente Certificado de Aptitud.

Matrícula abierta todo el año

Locales: calle de Montaner, (Huerta del Instituto)

Oficina: Horno Bajo, 2, 1.º

Consultas gratuitas de 12'30 a 14'30

Grans Magatzems JORBA

MANRESA: Born, Plaça S. Domingo, Nou.

BARCELONA: Call, 13 i 15 i Sant Domingo del Call, 1.

Per lo que a V. fac falta, visiti o dirigeixis a 'n aquets MAGAZZEMS; son els millors assortits i més econòmics.

Gorres per homes, formes de gran novetat, dibujos, colores i classes variades; desde ptes. 0'50 a 4.

Sombreros, formes molt elegants, de palla, desde ptes. 1'50

de panyo, fluixos > > 1'50

Camises per homes, de vichí i altres, dibujos moderns, desde ptes. 2'00

Blanques amb colls i punys o sense > > 3'50

Corbates, lo més nou que produeixen les principals fàbriques;

desde ptes. 0'50. Especialitat en corbates per a dol.

Per a vestits i bruses per senyora, lo mes elegant en sedes,

llanes i gèneros de cotó, gran fantasia, PREUS BARATISSIMS

Per a homes, trajes de pantalón, armilla i americana, a ptes. 5

surtiments de robes per a trajes a mida.

Roba blanca per a senyores i infants, formes elegants, adornos i confeció esmerada.

Umbreles o sombrilles és luxoses a les més senzilles, i amb

seua i de cotó, gran fantasia, desde 0'75

Rellotjes, per butxaca d'nikel, acer, plata i or; de paret i sobre taula,

formes modernes, garnits. Rellotjes de butxaca, desde ptes. 4'00

Joieria i argenteria, joies de totes classes en or de llei i pedres fines i similars. Cuberts i altres objectes d'argent.

PREU FIXO

S'envien catálegs a qui 'ls demani

La generación actual bendice a Swarter y las venideras escupirán su nombre en letras de oro, por curar sus dolencias de las vías respiratorias con sus maravillosas **Pastillas Alemanas** de modo tan rápido y eficaz como jamás hubiera podido soñarse.

Tan eficaces son, que, una vez ingerida la primera pastilla, aquella **Tosronca**, sofocante, que produce vértigos y dolor de pecho, cesa al momento; aquella **disnea** terrible, causada por congestión bronquial, se calma enseguida, facilitando la expectoración y descongestionando los bronquios rápidamente. Son preventivo infalible contra las Pulmonías y la panacea eficaz para sus convalecencias, abreviándolas y evitando sus fatales consecuencias. Sus principios aromáticos y antisépticos, cual **torrente** de aire vigorizador, penetran por el interior del organismo, destruyendo todos los **germenes morbosos** que lo infectan. Son eficacísimas contra la infección **tífica**.

Enfermos: Pedid, exigid siempre, si queréis curaros, **Pastillas Alemanas**. A 1'50 pesetas caja en todas las Boticas, Centros de específicos y en la calle de Vilanova, 1, farmacia (frente Arco Triunfo). **Barcelona**.

Venta en Figueras: MODERNA FARMACIA CUSÍ

ESQUELES MORTUORIES

Se posen en aquest periòdic a preus sumament econòmics.

Histógenokola Capell a base de histogenol, glicerofosfatos, formio de sosa, nuez de kola, nuez vomica y cuasia. Está indicadísimo a los propensos a la tuberculosis, a los raquílicos, diabéticos y en todos los casos de agotamiento general de fuerzas.

Denticina infantil a base de fosfato de calcio asimilable, es la única denticina racional, favorece la dentición y el bábeo de los niños, cura las irritaciones intestinales y los fortalece en gran manera.

Remedio Capell contra la mortalidad de las gallinas y demás aves de corral.

Ampollas inyectables y Sueros esterilizados al autoclave, Sueros orgánicos, Oxígeno puro, Vacuna, Ortopedia.

Venta: Farmacia CAPELL, placeta, 5. - Figueras

Optica, lentes i gafes de varies formes per a presbíters i vistes cansades. Gafes llarga vista, Lupes, etz. Se serveixen segons recepta dels senyors oculistes.

Efectes per a viatje. Mundos desde ptes. 5,00; Maletes, desde ptes. 1'75; sacs de ma, desde ptes. 1'25; guarda pols, etz.

Ornamentals per a Iglesia. en robes confeccionades i en pessa, de totes classes. Bronzós, Orfebrería, etz. Casullles desde ptes. 25'00

Mobles de totes menes, variétats grandioses, desde ls més econòmics als de més luxo. Tallers moderns per a la construcció.

Objectes d' art. Jerrós, Figures, Escribanies, Centres, Fruiteres, Copes per premis, etz, tot artístic i de gran fantasia.

Perfumería, aigües per el tocador, sabons, essencies, polvos, tintures per el cabell, etz., de les marques més acreditades.

Tapiceries, Cortinatges i Alfombras, dibujos de gran novetat i gust exquisit; grandiosos assortiments; tamans variats.

Fotografía. Aparells de variats sistemes, papers, líquits, etz, galeria per a retratar en planta baixa. Ampliacions, etz.

PREU FIXO